

Verkondiging 08-02-2026

Net zoals vorige week lazen we vandaag uit de Bergrede. En ook volgende week zullen we dat nog doen.

De Bergrede is de eerste van vijf toespraken van Jezus die in het evangelie van Mattheus staan. Deze eerste rede wordt gehouden vanaf een berg, vandaar de naam en hij is gericht tot zijn leerlingen. Het spreken vanaf een berg roept associaties op met Mozes die met God sprak op een berg, waarbij hij de Torarollen kreeg: de belangrijkste regels van de Joodse religie. Ook Jezus spreekt vanaf een berg volgens Mattheus. Dat is bewust zo gekenschetst: Jezus wordt hier getekend als een profeet zoals Mozes, als de nieuwe Mozes.

Vorige week hoorden we de Zaligsprekingen; vandaag wordt duidelijk door Jezus gezegd wat wij mensen, die Hem volgen, moeten zijn: zout van de aarde, licht voor de wereld. Dat houdt een opdracht in. Want zout dient te zouten, licht hoort licht te geven.

Eerst over het zout. Dat was in de tijd dat Jezus leefde, heel waardevol. Het was een van de beste manieren om je eten langer houdbaar te maken en je kon er je eten meer smaak mee geven. Het werd zelfs gebruikt als ruilmiddel. Je kunt het met ons geld vergelijken. Romeinse soldaten kregen hun 'loon' uitbetaald in zoutblokjes. Het woord salaris is van het woord salis = zout afgeleid. Rond de Dode Zee, toen ook wel Zoutzee genoemd, werd ook in de tijd van Jezus zout gewonnen door water met een hoog zoutgehalte te laten verdampen en het zout over te houden. In die tijd was zout dus veel belangrijker en waardevoller dan het nu is. Volgens een Oud-Syrische legende kwam het zout zelfs rechtstreeks van de goden. Al in het oude Rome was het gebruik om nieuwgeborenen zout op de lippen te strooien. Daardoor moest het jonge leven beschermd worden tegen dreigend onheil. In de Bijbel komen we het woord zout veelvuldig tegen en heeft het vaak te maken met levenskracht. Zout is levensnoodzakelijk. In Afrika sterven er mensen bij gebrek aan zout. We denken er niet meer aan, omdat zout voor ons doodgewoon geworden is.

Voor licht geldt hetzelfde. Tegenwoordig is licht maken geen probleem meer, maar doodgewoon. Vroeger was dat anders. Vaak moest één gezin het doen met één lamp. Die ene lamp ga je natuurlijk niet onder een korenmaat zetten. Dat is een grote bak of ton, waarin graan, koren, werd gemeten. Over die ene lamp zet je geen emmer, zeg maar. Licht is er om te verspreiden, om het donker te verdrijven. Licht brengt aan het licht wat verkeerd is en het verdrijft het duister van onrecht en kwaad. En wie moet dat doen? Jullie, zegt Jezus. Want jullie zijn dat licht, verspreid het dan ook.

Waarom zegt Jezus dat zij, dat wij het zout der aarde zijn? Omdat je met zout bederf kunt tegengaan. Je kunt ermee voorkomen dat je uitglijdt. Maar wat voor bederf zou dan bedoeld zijn? Er is veel kwaad in de wereld. Dan hoef je alleen maar aan de Epsteinfiles te denken die tegenwoordig elke dag in het nieuws zijn. En dan is er nog de grenzeloze hebzucht in de wereld die mensen ertoe brengt om steeds maar meer, groter en duurder te willen. En dat leidt dan weer tot bedrog en diefstal en handel in

drugs. Hele levens worden erdoor verwoest. Ook in Jezus' tijd was er kwaad, duisternis en bederf in de wereld. Jezus had daar oog voor en daarom gaf hij zijn volgelingen de opdracht er wat tegen te doen. "Wees het zout van de aarde". Jullie moeten waken tegen het bederf, zorgen voor de mens en de wereld, voor Gods goede schepping. Als christen moet je laten zien waarvoor je staat.

Tenslotte wil ik nog attenderen op het feit wat wij met onze doop zout en licht van God hebben meegekregen. De dopeling kreeg een beetje zout op de tong gelegd en de doopkaars werd ontstoken aan het licht van de Paaskaars.

Jullie zijn het zout der aarde, zegt Jezus, het licht der wereld. Sommigen van ons zijn als zout. Ze zetten zich in alle stilte en onopvallend in voor hun naaste. Je hoort en ziet hen niet, toch zijn ze er wel degelijk. En de wereld zou er een stuk beroerder aan toe zijn zonder hun inzet.

Anderen zijn meer als licht. Ze maken zich meer zichtbaar, niet omdat ze te koop lopen met hun daden, maar je ziet gewoon aan hen dat ze licht brengen. Ze hebben die uitstraling. Laten we dat als geloofsgemeenschap ook proberen uit te stralen, ieder op zijn eigen plek en op zijn eigen manier. Zo kunnen we het van God gekregen licht laten stralen. Zo kunnen we zout der aarde zijn. Amen.